

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Pastorum Continens Doctrinas, & Industrias ad Pastorale
Munus piè, fructuosè, ac securè obeundum pertinentes,
Unà cum Casibus frequentius circa idem Officium
occurrere solitis, & ex communiote ...**

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1678

Membrum XVI. De Observandis erga Coniugatos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49267](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49267)

MEMBRUM XVI.

De Observandis erga Conjugatos.

Qu. 1. *Quid erga Conjugatos observare debeat Pastor? B.*
tria præcipuè illis commendanda, scilicet

Ut inter se concordiam

Arctissimam conservent.

Cum Vicinis discordiam

Vel minimam devitent.

Suorum conscientiam

Innoxiam procurent.

Qu. 2. *Quomodo Concordiam inter illos procurare debeat?*
R. si procuret, ut quædam utrique communia, quædam utrique specialia accuratè observent. Et primò quidem utrique communia sunt, ut se mutuò sincerè diligant, & omnem zelotypiam tanquam exitiosissimam pestem concordie conjugalis studiosissimè devitent, eúmque in finem semper memores sint saluberrimi dicti ab Alphonso Rege prolati, qui tunc optimum fore inter conjuges matrimonium dixit, si Maritus cæcus, & Uxor surda sit; deinde ut se mutuò non fraudent, nisi ex consensu ad tempus, ut orationi vacent, quemadmodum Apostolus 1. Cor. 7. monet, ideòque iterum meminerint, quod idem sanctus eodem loco docuit: *Vxoris Vir debitum reddat, similiter & Vxor Viro. Mulier sui corporis potestatem non habet, sed Vir, similiter & Vir sui corporis potestatem non habet, sed Mulier.* Tertiò tandem, ut se mutuò supportent in tolerandis defectibus animi, infirmitatibus corporis, & oneribus matrimonii; hoc enim est, quod suadet Apostolus Gal. 6. dicens: *Alter alterius onera portate, & sic adimplebitis legem Christi.* Secundò, ut Maritus Uxorem tanquam sociam tractet, atque ad eò admittat in Societatem victus, ut dicere cum Job, Job. 31. possit: *Si comedi Buccellam meam solus, & non comedit pupillus (aut Vxor) ex ea.* Secundò, in societatem honoris juxta illud S. Petri 1. Pet. 3. *Viri similiter cohabitantes secundum scientiam, quasi infirmiori vasculo Muliebri impertientes honorem tanquam & cohabitantes gratia vita.* Hinc ex latere Adami creavit Evam, ut esset honoris socia, Tertiò, in societatem cohabitationis;

quem in finem oportet altè cordi inculpere saluberrimam S. Pauli Eph. 5. admonitionem Ecclesiis datam: *Viri diligite Vxores vestras, sicut & Christus dilexit Ecclesiam, non habentem maculam aut rugam, aut aliquid huiusmodi, sed ut sit sancta & immaculata; ita & Viri debent diligere Vxores suas ut corpora sua. Qui suam Vxorem diligit, se ipsum diligit; nemo enim unquam carnem suam odio habuit, sed nutrit & fovet eam, sicut & Christus Ecclesiam suam.* Tertiò, ut Uxor meminerit se Marito datam in adjutricem, juxta illud Genesis Gen. 2. *Non est bonum, hominem esse solum, faciamus ei adiutorium simile sibi;* atque adeò studeat esse adiutorium in generandis & educandis liberis, hoc enim proprium est Uxorum, ut, sicut lac temporale præbent, ita & spirituale, adeoque doceant orare, certis temporibus frequentare Sacramenta, vitare peccata, virtutes statui convenientes exercere &c. corrigant proinde delinquentes, neque ex nimio amore parcat virgæ, ne simiarum more nimia compressione seu dilectione perimant illos, & serò impletum in se doleant illud Salomonis Prov. 29. vaticinium: *Puer, qui dimittitur voluntatis sue, confundit matrem suam.* Secundò, adiutorium in gubernanda Familia. Hinc enim Domina vocatur perinde ac Maritus, atque adeò præcepta infra afferenda etiam ad ipsam spectant. Tertiò, adiutorium in curanda re familiari; ideo enim ducitur à Marito, ut, dum ipse foris commoda domus procurat, ipsa domi ad eundem finem cooperetur. Hinc olim duo Boves sponsis offerebantur ad societatem in laboribus indicandam. Et Plutarchus volebat Uxorem esse domi prætam, ut testudo. Itaque ob oculos sibi tanquam exemplar proponat mulierem à Salomone Prov. 31. descriptam: *Cogitavit in ea cor Viri sui, & spoliis non indigebit. Quare? quia quæsit lanam & linum, & operata est consilio manuum suarum; consideravit semitas domus sue, & panem otiosa non comedit. hinc surrexerunt Filij eius, & beatissimam prædicaverunt, Vir eius, & laudavit eam, & dixerunt: Multa filia congregaverunt divitias, tu supergressa es universas, date ei de fructu manuum suarum, & laudent eam in portis opera eius.* Ut autem hanc laudem tantò faciliùs & certius consequatur, ante omnia studeat accuratam Marito dirigenti obedientiam præstare, memor doctrinæ à S. Paulo Eph. 5. datæ. *Mulier*

Viris suis subditi sint, sicut Domino: quoniam Vir caput est Mulieris; sicut Christus Caput est Ecclesia; sicut ergo Ecclesia subdita est Christo, ita & Mulieres Viris suis in omnibus.

Qu. 3. Quomodo discordia cum vicinis devitanda sit? R. si sequentia tria observentur. Primò, si personæ, fama, & opes ad ipsos pertinentes intactæ relinquuntur, semperque ob oculos habeatur illud S. Tobiaë c. 4. monitum: *Quod ab alio oderis fieri tibi, vide, ne tu alteri facias.* Secundò, si curiosa inquisitio in eorum dicta & facta studiosè devitetur; & hunc in finem animo bene imprimatur salutaris illa Thomæ Kempensis l. 3. c. 24. doctrina in persona Christi prolata his verbis: *Fili, noli esse curiosus, nec vacuas gere sollicitudines. Quid enim ad te, utrum ille sit talis vel talis? aut iste sic vel sic agit, vel loquitur? Tu non indiges respondere pro aliis, sed pro te ipsa rationem reddes. Quid ergo te implicat? Ecce ego omnes cognosco, & cuncta, quæ sunt sub Sole, video, & scio, qualiter cum unoquoque sit, quid cogitet, quid velit, & ad quem finem tendat eius intentio. Mihi igitur omnia committenda sunt, tu verò serva te in bona pace, & dimitte agitantem agitare, quantum voluerit. Veniet super eum, quidquid fecerit, vel dixerit, quia me fallere non potest.* Tertiò, si in auxiliis & obsequiis præstandis promptum & benevolum se exhibuerit, atque adeò consilium illud Christi Matth. 7. observare studuerit: *Omnia, quæcunque vultis, ut faciant vobis homines, & vos facite illis,* nam, ut commune habet adagium: promptitudo obsequiorum gluten est animorum.

Qu. 4. Quid erga Domesticos, puta Liberos & Famulos observare præcipuè debeant Coniuges? R. tria præcipuè illis esse procuranda. Primum est *necessaria instructio* in rebus ad animæ salutem pertinentibus, ad quam instructionem pertinet, ut discant articulos fidei, modum orandi, Sacramenta frequentandi, atque ad hæc meliùs certiusque addiscenda suo tempore ad Catechismos & Conciones diligenter mittantur; huc enim vel maximè pertinet illa S. Pauli 1. Tim. 5. tremenda, sed tamen etiam verissima sententia: *Si quis suorum & maximè Domesticorum curam non habet, fidem negavit, & est infideli deterior.* Secundum est *necessaria sustentatio*; ad quam non tantum pertinet victus & habitationis liberalis subministratio, sed etiam laboris moderata impositio (novit

enim justus jumentorum suorum animas, viscera autem impiorum crudelia) & fidelis operæ compensatio juxta illud Tobia: c. 4. monitum: *Quicumque tibi aliquid operatus fuerit, statim ei mercedem restitue, & merces mercenarij tui apud te omnino non permaneat.* Tertium est necessaria correctio: *Melior enim est manifesta correctio, quam amor absconditus; & meliora sunt vulnera diligentis, quam fraudulenta opera odientis,* teste Salomone Prov. 22.

M E M B R U M XVII.

De Observandis erga mulieres in genere.

Qu. 1. *Quid erga Mulieres in genere observare debeat Pastor?* R. tria sequentibus versibus comprehensa summo studio ab eo esse observanda.

Rarissima aspectio

Propter castimoniam conservationem.

Brevissima collocutio

Propter publicam adificationem.

Cautissima conversatio

Propter lapsus devitationem.

Qu. 2. *Quid circa aspectum mulierum observandum? Ne sequentia præcipuè.* Primò, ut, ubi necessitas aut specialis utilitas non requirit, oculi omnino in nullam figantur, sed sedulo observetur illud Jobi 31. pactum, quo dixit: *Proptigi fœdus cum oculis meis, ut ne cogitem quidem de Virgine, cum in finem meminerit consilii ab Ecclesiastico c. 9. dicitur: Virginem ne conspicias, ne fortè scandalizeris in forma illius, & serò cum dolore fateri cogaris: Oculus meus deperdatum est animam meam.* Dicat proinde assiduo cum S. Davide Psal. 118. *Averte oculos meos, ne videant vanitatem.* Secundò, ut, si necesse fuerit, aliquam aspicere, oculi non figantur in aspectu; uti sapienter suis S. Augustinus in Regulis reg. 11. præscripsit dicens: *Oculi vestri, etsi iaciantur in aliquam feminam, in nullam figantur; neque enim, quando proceditis, feminas videre prohibemini. Sed appetere, vel ab ipsis appeti, verminosum est; nec dicatis vos habere animos pudicos, si oculos habeatis impudicos, quia impudicus oculus impudici cordis est nuntius.* Tertio, ut, si etiam ex brevi & necessario quibus